

Ocena efektywności wydatkowania środków w ramach działania 8.1 Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka na wspieranie mikroprzedsiębiorstw województwa zachodniopomorskiego

Wojciech Kozłowski*

Streszczenie: *Cel* – wykazanie na przykładzie działania 8.1 Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka zasadności stosowania programów dotacyjnych mających wspierać innowacyjność przedsiębiorstwa z sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw.

Metodologia badania – krytyczna analiza literatury przedmiotu, analiza przypadku oraz wstępna analiza wskaźnikowa.

Wynik – większość projektów jest nieaktywna już po 4 latach od zakończenia dofinansowania; większość aktywnych projektów otrzymała zbyt wysokie dotacje w stosunku do uzyskanych efektów.

Oryginalność – jedna z nielicznych analiz efektywności wykorzystania środków dotacyjnych wykraczająca poza badanie stopnia wykorzystania środków.

Słowa kluczowe: Unia Europejska, MSP, innowacje, dotacje

Kody klasyfikacji JEL: O31, O32

Wprowadzenie

Nowatorstwo uznawane jest za element niezbędny do rozwoju nie tylko gospodarki, ale cywilizacji jako takiej i trudno się z takim poglądem nie zgodzić. Sukces wymaga nowych, lepszych rozwiązań wychodzących naprzeciw wymaganiom przedsiębiorstw i ich klientów. Wydaje się, że nie potrzeba, a raczej wymóg innowacyjności jest efektem otwierania się kolejnych rynków, a co za tym idzie – rosnącej konkurencyjności. Podmiot, który chce utrzymać się na rynku i osiągnąć na nim sukces, musi oferować właśnie coś nowego, lepszego. Przy niespotykanej w dziejach dostępności do klientów można i należy konkurować cechami produktów, a nie tylko ich ceną.

---

* dr Wojciech Kozłowski, Uniwersytet Gdański, Wydziału Zarządzania, Katedra Rachunkowości, 81-824 Sopot, ul. Armii Krajowej 101, e-mail: kozlowskiwojciech@interia.pl

Innowacyjność może być jednak swoistą pułapką. Nieustanna pogoń za odmiennością i nowinkami może w skrajnych przypadkach skutkować jedynie odmiennością zupełnie nieodpowiadającą na zapotrzebowanie potencjalnych kupujących.

Wraz z wprowadzeniem nowej strategii lizbońskiej Polska została zobowiązana do promowania postaw innowacyjnych i nowatorskich wśród przedsiębiorców. Systemowe wspieranie gospodarki odbywa się poprzez wykorzystywanie środków krajowych, jak i pochodzących ze źródeł Unii Europejskiej. Niestety poza oficjalnymi danymi prezentującymi przede wszystkim stronę wydatkową brakuje informacji na temat słuszności i jakości podjętych działań.

1. Innowacyjność jako determinanta rozwoju sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw

Pierwszy badacz innowacyjności Schumpeter (1960) uznawał, że należy przez nią rozumieć wprowadzenie nowej metody produkcji czy nowych towarów na rynek, ale także otwarcie nowego rynku czy pozyskanie nowego źródła surowców. Wraz ze zmianami zachodzącymi w globalnej gospodarce przekształceniom ulegała definicja innowacyjności. Drucker (1992) podkreślał, że innowacja nie musi być czymś namacalnym, ale w jej efekcie przedsiębiorstwo powinno podjąć nową działalność gospodarczą lub świadczyć nowe usługi. Natomiast w wyciecznych Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka (POIG, 2007, s. 6) stwierdza się, że w jego ramach przez innowację rozumie się wprowadzenie do praktyki nowego lub znacząco ulepszonego rozwiązania w odniesieniu do produktu (towaru lub usługi), procesu, marketingu lub organizacji.

Gmurczyk (2014) podkreśla, że innowacyjności nie powinno się utożsamiać z takimi pojęciami bliskoznacznymi, jak *odkrycie* czy *pomysł*, ponieważ istotą innowacji jest jej namacalne oddziaływanie na przedsiębiorstwo połączone z szansą osiągnięcia wymiernej korzyści takiej jak zysk. Zatem innowacja, chociaż zrodzona z idei, nie jest samą ideą, a jej ucieleśnieniem. Pogląd ten zbieżny jest z twierdzeniem Pavitta (2006, s. 88), który podkreślając nierozzerwalność innowacji z niepewnością i nowatorstwem, uznaje, że na każdą innowację składają się trzy częściowo nachodzące na siebie procesy:

- kreacji naukowej i technicznej wiedzy,
- przełożenia wiedzy na rzeczywistość,
- reakcji i wpływania na potrzeby rynku.

Niezależnie od skali działalności czy rozmiaru organizacji czynniki determinujące jej wzrost można podzielić na występujące w mikro- i makrootoczeniu (Madyda, Dudzik-Lewicka, 2014, s. 137), co przedstawiono w tabeli 1.

Tabela 1

Główne czynniki determinujące innowacyjność przedsiębiorstw

Determinanty rozwoju przedsiębiorstw	
Występujące w mikrootoczeniu	Występujące w makrootoczeniu
<ul style="list-style-type: none"> – odbiorcy, dostawcy, kooperanci, pozostali partnerzy w działalności, konkurenci, a więc jednostki trudniące się działalnością technologiczno-przemysłową, wdrożeniami i komercjalizacją nowych rozwiązań; pełnią one rolę stymulującą w procesie innowacyjnym, – instytucje nauki i techniki zajmujące się tworzeniem nowej wiedzy naukowo-technicznej w postaci wynalazków, nowych pomysłów, odkryć; do tych instytucji zaliczają się: uczelnie wyższe, centra badawcze oraz instytuty naukowe itp., – organizacje i instytucje wspierające i pośredniczące w dziedzinie innowacji; wyszczególnić tu można parki technologiczne i naukowe, inkubatory przedsiębiorczości, ośrodki doradztwa i szkoleń oraz ośrodki wspomagania przedsiębiorczości, – środowisko regionalne i lokalne, które obejmuje dostępną infrastrukturę oraz lokalną atmosferę ekonomiczną. 	<ul style="list-style-type: none"> – rozwiązania organizacyjne, instytucjonalne i informacyjne tworzące system innowacyjny danego państwa, a więc układ podsystemów produkcyjnych i naukowo-technicznych oraz zależności między nimi, – polityka innowacyjna państwa, – warunki instytucjonalno-rynkowe z infrastrukturą, usługami technicznymi oraz systemem prawnym i podatkowym, – edukacyjny system państwa obejmujący zespół publicznych i prywatnych instytucji, a także programów edukacji oraz podnoszenia kwalifikacji zawodowych w celu wytwarzania umiejętności i innowacyjnych zachowań pracowników.

Źródło: opracowanie własne na podstawie: Madyda, Dudzik-Lewicka (2014).

2. Realizacja Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka w latach 2007–2013

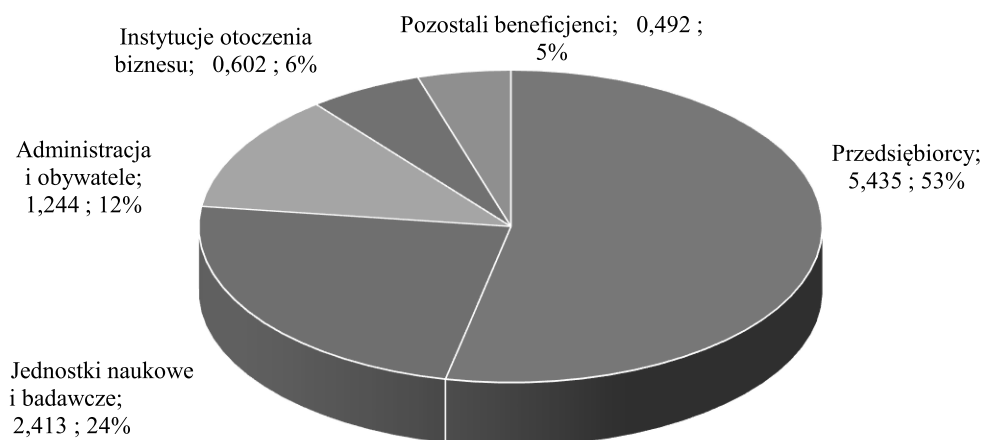
Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka (dalej: PO IG) jest elementem biernego modelu wspierania sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw (Kozłowski, 2016, s. 318). Wsparcie ogranicza się do określenia generalnych kierunków rozwoju oraz do przekazywania środków finansowych beneficjentom. Administracja rządowa nie dokonuje transferów wiedzy do dofinansowanych jednostek. Ingerencja rządu ogranicza się do kontroli beneficjentów pod kątem zgodności realizacji z przedłożonymi projektami.

Zgodnie z założeniami PO IG jest to projekt skierowany w głównej mierze do przedsiębiorców, którzy zamierzają realizować innowacyjne projekty związane z:

- badaniami i rozwojem,
- nowoczesnymi technologiami,
- inwestycjami o dużym znaczeniu dla gospodarki,
- wdrażaniem i stosowaniem technologii informacyjnych i komunikacyjnych.

Realizacja zadań postawionych przed PO IG w latach 2007–2013 zamknęła się kwotą 10 186 030 644 euro, przy czym 8,658 mld euro (85,0%) pochodziło ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, natomiast pozostałe 1,528 mld euro (15,0%) przekazano

z budżetu Rzeczypospolitej Polskiej. Wsparcia innowacyjności za pośrednictwem PO IG dokonywano dwukierunkowo. Z jednej strony bezpośrednio wspierano przedsiębiorców oraz podmioty zaangażowane w działalność innowacyjną, takie jak jednostki naukowe czy instytucje otoczenia biznesu. Z drugiej strony starano się rozwijać otoczenie biznesowe, w którym funkcjonują innowacyjne podmioty. Głównymi beneficjentami PO IG byli jednak przedsiębiorcy, którzy pozyskali 5,4 mld euro (53,4% ogółu środków PO IG) oraz jednostki naukowo badawcze, które otrzymały 2,4 mld euro (23,7%), co zaprezentowano na rysunku 1.

Rysunek 1. Rozdysponowanie środków PO IG według kategorii beneficjentów programu w latach 2007–2013 (mld euro)

Źródło: opracowanie własne na podstawie: www.poig.2007-2013.gov.pl.

Podstawowy cel PO IG, którym był rozwój Polski na bazie innowacyjnych przedsiębiorstw, starano się realizować na podstawie celów szczegółowych, którymi były:

- zwiększenie innowacyjności przedsiębiorstw;
- wzrost konkurencyjności polskiej nauki;
- zwiększenie roli nauki w rozwoju gospodarczym;
- zwiększenie udziału innowacyjnych produktów polskiej gospodarki w rynku międzynarodowym;
- tworzenie trwałych i lepszych miejsc pracy;
- wzrost wykorzystania technologii informacyjnych i komunikacyjnych w gospodarce.

Cel nadrzędny i cele szczegółowe realizowane były poprzez wyznaczenie dziewięciu osi priorytetowych, w ramach których potencjalni beneficjenci mogli składać wnioski o dofinansowanie swoich projektów. Poszczególne osie priorytetowe zostały skonstruowane w ten sposób, by służyć do wspierania odrębnych grup beneficjentów, co zaprezentowano w tabeli 2.

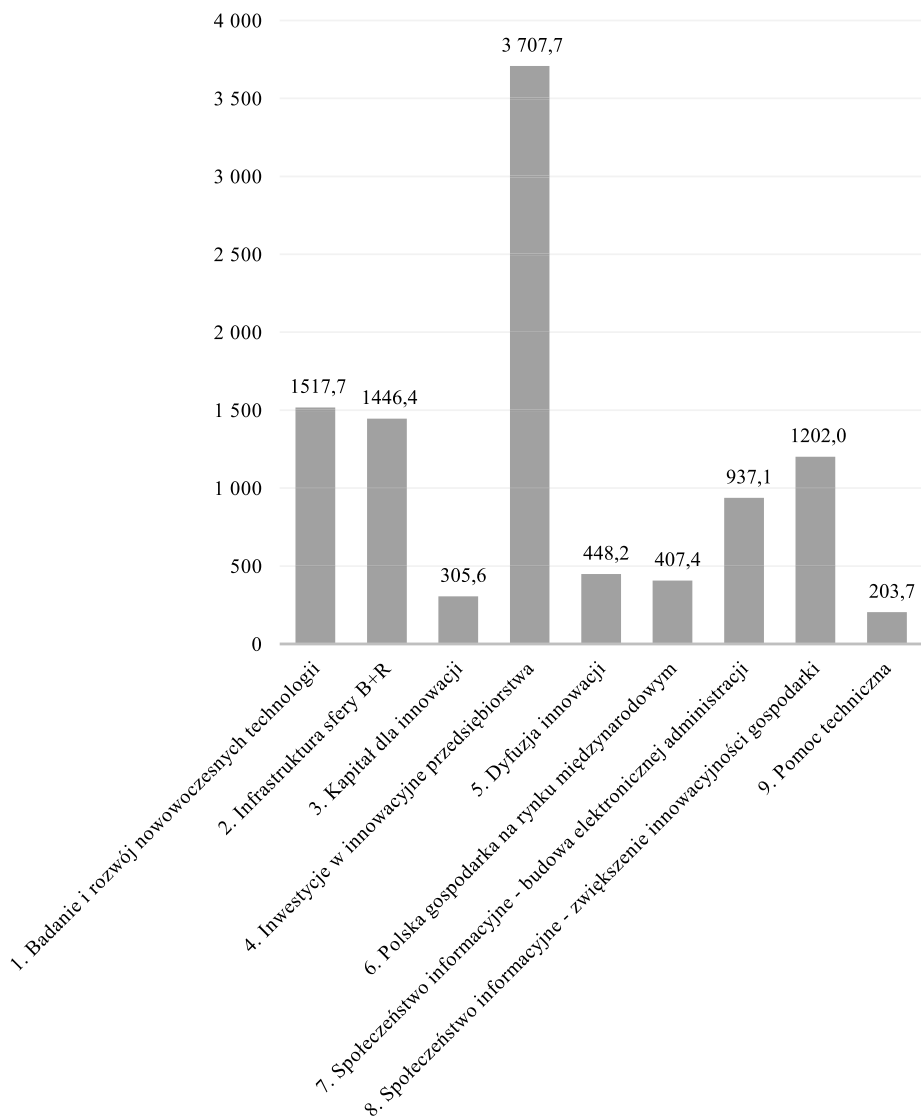
Tabela 2

Kategorie beneficjentów wspierane przez poszczególne osi priorytetowe PO IG w latach 2007–2013

Oś priorytetowa	Kategorie wspieranych beneficjentów
Oś 1. Badania i rozwój nowoczesnych technologii	– Wszyscy
Oś 2. Infrastruktura sfery B+R	– Jednostki naukowe i badawcze – Pozostali beneficjenci
Oś 3. Kapitał dla innowacji	– Przedsiębiorcy (wyłącznie z sektora MSP) – Instytucje otoczenia biznesu – Pozostali beneficjenci
Oś 4. Inwestycje w innowacyjne przedsięwzięcia	– Przedsiębiorcy
Oś 5. Dyfuzja innowacji	– Przedsiębiorcy (z naciskiem na ich grupy) – Instytucje otoczenia biznesu – Pozostali beneficjenci
Oś 6. Polska gospodarka na rynku międzynarodowym	– Przedsiębiorcy – Administracja i obywatele – Instytucje otoczenia biznesu
Oś 7. Społeczeństwo informacyjne – budowa elektronicznej administracji	– Administracja i obywatele – Pozostali beneficjenci
Oś 8. Społeczeństwo informacyjne – zwiększanie innowacyjności gospodarki	– Przedsiębiorcy (wyłącznie z sektora MSP) – Administracja i obywatele
Oś 9. Pomoc techniczna	– Pozostali beneficjenci

Źródło: opracowanie własne na podstawie: www.poig.2007-2013.gov.pl.

Dane zawarte w tabeli 2 wskazują, że sześć z dziewięciu osi priorytetowych PO IG było skierowanych całkowicie lub częściowo do przedsiębiorców, jednak tylko oś 3 „Kapitał dla innowacji” oraz oś 8 „Społeczeństwo informacyjne – zwiększanie innowacyjności gospodarki” były kierowane wyłącznie do sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw. Jednocześnie zastosowany algorytm rozdysponowania środków zaprezentowany na rysunku 2 oznaczał, że zaledwie 1507,5 mln euro (14,8% ogółu środków PO IG) zostało bezpośrednio skierowanych jako wsparcie sektora MSP.

Rysunek 2. Wartość wsparcia przekazanego w ramach PO IG w latach 2007–2013 w podziale na osie priorytetowe (mln euro)

Źródło: opracowanie własne na podstawie: www.poig.2007-2013.gov.pl.

3. Działanie 8.1 PO IG jako element systemu wsparcia innowacyjności polskich przedsiębiorstw

Działanie 8.1 „Wspieranie działalności gospodarczej w dziedzinie gospodarki elektronicznej” wchodzi w skład ósmej osi priorytetowej „Społeczeństwo informacyjne – zwiększanie innowacyjności gospodarki” PO IG wraz z trzema następującymi działaniami:

- działanie 8.2 Wspieranie wdrażania elektronicznego biznesu typu B2B,
- działanie 8.3 Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu – eInclusion,
- działanie 8.4 Zapewnienie dostępu do Internetu na etapie „ostatniej mili”.

PO IG 8.1 było skierowane wyłącznie do nowo powstających oraz działających nie dłużej niż 2 lata mikro i małych przedsiębiorstw. W jego ramach wspierano przedsiębiorstwa usługowe świadczące i aktualizujące usługi cyfrowe. Największą część spośród przeznaczonych łącznie na działanie PO IG 8.1 1409,3 mln zł przeznaczono na projekty zrealizowane w województwie mazowieckim – 467,1 mln zł (33,1% ogółu środków PO IG 8.1) i wielkopolskim – 279,9 mln zł (19,9%). Rozkład środków rozdysponowanych w ramach PO IG 8.1 z uwzględnieniem podziału administracyjnego Polski zaprezentowano w tabeli 3.

Tabela 3

Rozdział środków działania 8.1 PO IG w latach 2007–2013, z uwzględnieniem podziału administracyjnego Rzeczypospolitej Polskiej (mln zł)

Dofinansowanie ze środków	UE	RP	Suma	Suma jako % ogółu
Ogólnokrajowe	10,3	1,8	12,2	0,9
Mazowieckie	397,0	70,1	467,1	33,1
Wielkopolskie	237,7	42,2	279,9	19,9
Śląskie	106,8	18,9	125,7	8,9
Małopolskie	80,3	14,2	94,5	6,7
Dolnośląskie	74,0	13,1	87,1	6,2
Łódzkie	53,9	9,5	63,4	4,5
Pomorskie	53,7	9,5	63,1	4,5
Podkarpackie	30,3	5,4	35,7	2,5
Kujawsko-pomorskie	26,6	4,7	31,1	2,2
Zachodniopomorskie	25,3	4,4	29,7	2,1
Świętokrzyskie	24,6	4,3	28,4	2,0
Lubuskie	22,6	4,0	26,6	1,9
Lubelskie	18,0	3,2	21,2	1,5
Podlaskie	17,9	3,2	21,1	1,5
Opolskie	12,0	2,1	14,1	1,0
Warmińsko-mazurskie	7,1	1,4	8,4	0,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie: www.poig.2007-2013.gov.pl.

Dominacja regionu stołecznego oraz Wielkopolski znajduje swoje odzwierciedlenie także w liczbie projektów zlokalizowanych na tych obszarach, co przedstawiono w tabeli 4. Spośród 2763 projektów PO IG 8.1 aż 896 dofinansowano w województwie mazowieckim, a 520 – w wielkopolskim.

Średnie łączne wsparcie projektu wahało się pomiędzy 364 801,11 zł w województwie warmińsko-mazurskim, w którym dofinansowano też najmniejszą liczbę projektów – zaledwie dziesięć, a 542 984 zł w województwie lubuskim, w którym zrealizowano 49 projektów. Każdorazowo wsparcie składało się w 85,0% ze środków pochodzących z Unii Europejskiej, a pozostałe 15,0% ze środków krajowych.

Tabela 4

Liczba oraz średnia wartość wsparcia projektu realizowanego w ramach działania 8.1 PO IG w latach 2007–2013, z uwzględnieniem podziału administracyjnego Rzeczypospolitej Polskiej (zł)

Wyszczególnienie	Liczba projektów	Średnie łączne wsparcie projektu	Średnie wsparcie projektu środkami UE	Średnie wsparcie projektu środkami RP
Ogólnokrajowe	7	1 738 371,49	1 477 615,76	260 755,70
Mazowieckie	896	521 316,76	443 103,84	78 212,92
Wielkopolskie	520	538 266,80	457 134,56	81 132,23
Śląskie	246	510 804,24	433 983,92	76 820,32
Małopolskie	178	530 783,09	451 159,35	79 623,75
Dolnośląskie	182	478 386,57	406 502,49	71 884,09
Łódzkie	129	491 644,53	417 897,85	73 746,68
Pomorskie	141	447 639,52	380 493,59	67 145,93
Podkarpackie	83	430 466,85	365 896,82	64 570,03
Kujawsko-pomorskie	65	478 865,39	407 035,58	71 829,81
Zachodniopomorskie	60	495 413,99	421 349,53	74 064,47
Świętokrzyskie	59	481 801,47	409 378,71	72 422,76
Lubuskie	49	542 983,51	461 535,98	81 447,53
Lubelskie	41	517 773,99	440 107,89	77 666,10
Podlaskie	53	397 128,14	337 562,12	59 566,02
Opolskie	31	456 189,92	387 761,43	68 428,49
Warmińsko-mazurskie	23	364 801,11	310 080,94	54 720,17
ŁĄCZNIE	2763	510 072,82	433 458,78	76 614,04

Źródło: opracowanie własne na podstawie: www.poig.2007-2013.gov.pl.

4. Analiza wykonania działania 8.1 PO IG w województwie zachodniopomorskim

Jak wykazano w tabeli 4, beneficjenci PO IG 8.1 z województwa zachodniopomorskiego pozyskali 29,7 mln zł (2,1% ogółu środków PO IG 8.1) w ramach tego działania, co uplasowało region na jedenastym miejscu wśród wszystkich województw.

Wyłącznymi beneficjentami PO IG 8.1 w województwie zachodniopomorskim byli mikroprzedsiębiorcy, którzy w liczbie 59 pozyskali środki na realizację 60 projektów. Średnia kwota wsparcia pojedynczego projektu wyniosła 495 413,99 zł. Aplikujący o środki z PO IG 8.1, mogli to czynić w ramach jednego z trzech priorytetów tematycznych, co przedstawiono w tabeli 5.

Tabela 5

Wsparcie pozyskane przez sektor małych i średnich przedsiębiorstw województwa zachodniopomorskiego w latach 2007–2013 w podziale na priorytety

Wyszczególnienie	Łączna kwota dofinansowania (zł)	Liczba dofinansowanych projektów	Średnie dofinansowanie (zł)
13 Usługi i aplikacje dla obywateli (e-zdrowie, e-administracja, e-edukacja, e-integracja itp.)	12 387 660,93	27	458 802,30
14 Usługi i aplikacje dla MSP (e-handel, kształcenie i szkolenie, tworzenie sieci itp.)	7 261 393,27	17	427 140,80
15 Inne działania mające na celu poprawę dostępu MSP do technologii informacyjno-komunikacyjnych TIK i ich wydajne użytkowanie	10 075 785,28	16	629 736,60
ŁĄCZNIE	29 724 839,48	60	495 413,99

Źródło: opracowanie własne na podstawie: www.poig.2007-2013.gov.pl.

Podobnie jak w skali całego państwa województwo stołeczne przejęło większość środków PO IG 8.1, tak w Zachodniopomorskiem aż 42 spośród ogółem 60 projektów było zlokalizowanych w stolicy województwa (70,0%). Co więcej, wynosząca 22,6 mln zł kwota środków przeznaczona na projekty szczecińskie była nieproporcjonalnie wyższa od udziału w liczbie projektów i stanowiła aż 75,0% ogółu środków. Przyczyną tej dysproporcji było bardzo wysokie średnie dofinansowanie projektów realizowanych w Szczecinie wynoszące 537,4 tys. zł. Kwota średniego dofinansowania projektu w Szczecinie była wyższa o blisko 30 tys. zł od średniego dofinansowania w skali całego kraju (zob. tab. 6).

Tabela 6

Wsparcie pozyskane przez sektor małych i średnich przedsiębiorstw województwa zachodniopomorskiego w latach 2007–2013 w podziale na powiaty

Wyszczególnienie	Łączna kwota dofinansowania (zł)	Liczba dofinansowanych projektów	Średnie dofinansowanie (zł)
Powiat m. Szczecin	22 427 941,21	42	533 998,60
Powiat kołobrzeski	3 550 037,50	8	443 754,69
Powiat policki	1 555 127,48	3	518 375,83
Powiat m. Koszalin	691 115,00	2	345 557,50
Powiat stargardzki	583 744,00	2	291 872,00
Powiat sławieński	552 950,92	1	552 950,92
Powiat świdwiński	279 720,00	1	279 720,00
Powiat choszczeński	84 203,37	1	84 203,37
ŁĄCZNI	29 724 839,48	60	495 413,99

Źródło: opracowanie własne na podstawie: www.poig.2007-2013.gov.pl.

Zgodnie z założeniami PO IG 8.1 dotyczy e-projektów realizowanych w internecie. W związku z tym to właśnie aktywność stron internetowych zrealizowanych projektów autor uznał za miernik żywotności poszczególnych realizacji. Na koniec marca 2017 roku wsparte łączną kwotą 16,3 mln zł 32 projekty spośród 60 (53,3%) były całkowicie nieobecne w internecie – ich strony internetowe nie istniały lub domeny były wystawione na sprzedaż przez podmioty handlujące domenami. Kolejne 16 projektów, o łącznej kwocie wsparcia równej 6,9 mln zł, co prawda posiadało funkcjonalne strony internetowe, ale były one albo w ogóle nieaktualizowane od momentu powstania, albo aktualizowane do końca 2015 roku. Tak długi okres pozostawiania stron internetowych bez jakichkolwiek zmian zazwyczaj wskazuje na opuszczenie projektu przez jego twórców.

Jedynie 12 projektów (20,0%) przejawiało jakąkolwiek aktywność w ciągu roku 2016 i w pierwszym kwartale roku 2017, jednak jakość wykonania żadnego z nich nie uzasadnia dofinansowania w kwotach rzędu 460–617 tys. zł. Większość z nich można by zamówić na wolnym rynku za kwoty nieprzekraczające 10–15 tys. zł.

Tabela 7

Stan realizacji projektów dofinansowanych w latach 2007–2013 w województwie zachodniopomorskim ze środków działania 8.1 PO IG

Status projektu	Ostatnia aktywność	Łączne wsparcie projektów (zł)	Liczba projektów	Średnie wsparcie projektu (zł)
1	2	3	4	5
Nieaktywny	brak danych	16 340 976,84	32	510 655,53

1	2	3	4	5
	brak danych	3 275 920,00		8 409 490,00
	2012	432 894,36		2 216 447,18
	2013	1 124 014,67		2 562 007,34
Aktywny	2014	1 388 485,00		3 462 828,33
	2015	688 979,35		1 688 979,35
	2016	2 772 065,73		6 462 010,96
	2017	3 701 503,52		6 616 917,25

Źródło: opracowanie własne na podstawie: www.pois.gov.pl.

Uwagi końcowe

PO IG 8.1 zrealizowany na terenie województwa zachodniopomorskiego trudno uznać za zakończony sukcesem. Zaledwie 3 lata po zakończeniu programu ponad połowa dofinansowanych projektów jest nieaktywna. Spośród wciąż funkcjonujących projektów za prawdziwie aktywne można uznać zaledwie 12. Pozostałe są jedynie stronami internetowymi, których nie aktualizowano przez ostatnie 2–5 lat.

Zaskakująco wysokie są także koszty tych tak zwanych innowacji. Rynekowa cena stworzenia strony internetowej dla standardowych realizacji waha się pomiędzy 50 i 25 000 zł. Kwoty, jakimi dofinansowano projekty w ramach PO IG 8.1, wynoszące w województwie zachodniopomorskim średnio około 500 tys. zł zupełnie nie przystają do realiów rynkowych. Tym bardziej że jakość wykonania stron stworzonych w ramach PO IG 8.1 trudno uznać za wyjątkową, a wprost przeciwnie – większość z tych stron należałoby umieścić poniżej średniej ceny rynkowej.

Dobór projektów i ich żywotność każe zadawać kolejne pytania. O jakość kadr dobierających projekty do realizacji oraz o kryteria doboru, którymi się kierowano. Trudno za szczególnie innowacyjny uznać bank słówek z języka angielskiego (gotto.pl) czy stronę internetową przedsiębiorstwa handlującego biogazem (enerbio.pl).

Wątpliwości budzi również przejrzystość prezentacji efektów PO IG 8.1. Informacje ograniczają się zazwyczaj do danych adresowych i tytułu zrealizowanego projektu. W wielu przypadkach brakuje tak podstawowej informacji jak adres strony internetowej. W niektórych prezentacjach posunięto się wręcz do szczególnego rodzaju poczucia humoru poprzez wpisanie adresu strony jako www.niedotyczy.pl.

Literatura

- Drucker, P.F. (1992). *Innowacja i przedsiębiorczość. Praktyka i zasady*. Warszawa: PWE.
- Gmurczyk, J. (2014). *Innowacyjność polskiej gospodarki. Stan obecny i rekomendacje*. Pobrane z: http://www.instytutobywatelski.pl/wp-content/uploads/2014/04/Analiza_Innowacyjność_27-02.pdf (31.03.2017).

- Kozłowski, W. (2016). Systemowe wspieranie sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w ograniczeniu luki finansowej. *Marketing i Zarządzanie*, 2 (43), 313–323.
- Madyda, A., Dudzik-Lewicka, I. (2014). Innowacyjność a rozwój małych i średnich przedsiębiorstw. *Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Humanitas Zarządzanie*, 1, 133–140.
- Pavitt, K. (2006). Innovatoin Processes. W: J. Fagerberg, D. C. Mowery, R.R. Nelson (red.), *The Oxford Handbook of Innovation* (s. 86–114). Oxford: Oxford Univeristy Press.
- POIG (2007). *Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka 2007–2013. Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007–2013*. Warszawa: Ministerstwo Rozwoju Regionalnego.
- Schumpeter, J.A. (1960). *Teoria rozwoju gospodarczego*. Warszawa: PWN.

**MEASURE 8.1 OF THE OPERATIONAL PROGRAM INNOVATIVE ECONOMY
AS PART OF THE SUPPORT SYSTEM FOR MICRO-ENTERPRISES
OF THE WEST POMERANIAN VOIVODESHIP**

Abstract: *Purpose* – demonstration of reasonability of grant programs to support innovation in micro, small and medium enterprises on the example of Measure 8.1 of the Operational Program Innovative Economy.

Methodology – critical analysis of literature, case analysis and preliminary indicator analysis.

Findings – most of the projects are inactive four years after the end of the financing period. Most of the active projects received too much subsidy in relation to the results obtained.

Originality – one of the few analyzes of the effectiveness of the use of grants that goes beyond the use of funds.

Keywords: EU, SME, innovation, subsidization

Cytowanie

Kozłowski, W. (2017). Ocena efektywności wydatkowania środków w ramach działania 8.1 Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka na wspieranie mikroprzedsiębiorstw województwa zachodniopomorskiego. *Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia*, 4 (88/2), s. 109–120. DOI: 10.18276/frfu.2017.88/2-01.